

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 4 mars 1924 kl. 1 e. m.

*Utlåtande, i anledning av väckt motion om livränta åt
plåtslagaren Fritz Alfred Pettersson.*

I en inom andra kammaren av herr *Höglund* väckt, till bankoutskottet hänvisad motion nr 164 har hemställts, »att riksdagen måtte besluta, utan hinder av vad i Kungl. Maj:ts förordning angående ersättning av statsmedel för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig, är stipulerat, tillerkänna plåtslagaren *Fritz Alfred Pettersson*, såsom fosterfader till maskinisten *Gustaf Leonard Larsson-Pettersson*, vilken omkom vid ångaren 'Friedlands' torpedering den 7 februari 1918, ett årligt livräntebelopp av 600 kronor.»

Till stöd för yrkandet har i motionen anförts, bland annat, att maskinisten *Gustaf Leonard Larsson-Pettersson*, som var född den 2 november 1891 och den 7 februari 1918 omkom under tjänstgöring ombord å den av en tysk undervattensbåt torpederade ångaren »Friedland», från sin tidigaste barn-dom upptagits såsom fosterson av plåtslagaren *Pettersson* och hans hustru, vilka på egen bekostnad tagit vård om och uppfostrat *Larsson*, samt att denne, sedan han kommit till mogen ålder, huvudsakligen bidragit till fosterförelldrarnas försörjning. Då *Larsson* icke varit av fosterförelldrarna adopterad, hade understöd till dessa enligt ovanberörda förordning den 1 juni 1923 angående ersättning av statsmedel för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig, icke kunnat utgå.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motionen.

Av tillgängliga handlingar framgår, att plåtslagaren *Pettersson* är född den 28 oktober 1864 och hans hustru *Johanna Matilda*, född *Larsson*, den 8 september 1865.

Till utskottet har i ärendet överlämnats ett av vice verkställande direktören hos ångfartygsaktiebolaget *Tirfing S. G. Janson*, t. f. kassören hos samma bolag *E. J. Eriksson*, kopparslagareförelmannen *K. L. Olsson* och

f. d. timmermannen C. J. Olsson den 25 januari 1924 utfärdat, vederbör-
ligen bevittnat intyg, så lydande:

»Härmed intygas i anledning av maskinisten Gustaf Leonard Larsson-Petterssons död vid ångaren »Friedlands» undergång på grund av anfall från en tysk undervattensbåt den 7 februari 1918, att den avlidnes fosterföräldrar, plåtslagaren Fritz Alfred Pettersson och hans hustru, Mathilda Pettersson, född Larsson, på egen bekostnad tagit vård om och uppfostrat nämnde Larsson-Pettersson såsom sitt eget barn, alltifrån dennes spädate barndom, då fostersonen var fem månader gammal, samt att makarna Pettersson — vilka under Larsson-Petterssons anställning såsom maskinist åren 1917—1918 regelbundet erhållit understöd från fostersonen och vid hans död varit huvudsakligen beroende av den avlidnes arbetsförtjänst — på grund av ålder och därav följande arbetsoförmåga numera kommit i stort ekonomiskt betryck, enär de äro i saknad av nämnvärda existensmedel, varför de äro i stort behov av det ifrågasatta statsunderstödet.»

Av ett utav vederbörande skatteexekutor utfärdat intyg, dagtecknat den 30 januari 1924, framgår vidare, att Pettersson »är i fullständig saknad av några som helst medel.»

Utskottet.

Enligt 2 § 2 mom c) i ovannämnda förordning angående ersättning av statsmedel för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig, utgår, för den händelse olycksfallet medfört den skadades död, till den avlidnes fader eller moder, adoptivfader eller adoptivmoder, eller om båda föräldrarna eller adoptivföräldrarna leva, till båda gemensamt, där de för sitt uppehälle varit av den avlidnes arbete huvudsakligen beroende och annan till livränta berättigad ej finnes, ett årligt livräntebelopp av 600 kronor. De såsom villkor för denna ersättnings utgående stadgade bestämmelserna ansluta sig till föreskrifterna i 1916 års olycksfallsförsäkringslag, som genom lagändring av år 1917 tillerkänner adoptivbarn och adoptivföräldrar samma ersättningsrätt som den på äktenskap grundade rätten härutinnan.

Såsom av det ovan anförda framgår, kunna Larsson-Petterssons fosterföräldrar icke komma i åtnjutande av ersättning enligt förordningen, enär fostersonen icke varit av dem adopterad. På grund av vad i motionen anförts vill det emellertid synas utskottet billigt, att fosterföräldrarna utan hinder av nämnda omständighet må kunna tillerkännas den ersättning, var- till de jämlikt förordningens bestämmelser i övrigt kunna finnas berättigade. Med hänsyn till det starkt begränsade området för ifrågavarande understöds- verksamhet torde ett dylikt medgivande icke kunna befaras medföra några konsekvenser av nämnvärd räckvidd. Enligt vad utskottet inhämtat föreligger endast ett fåtal liknande fall.

Att, såsom motionären föreslagit, plåtslagaren Pettersson skulle såsom fosterfader till Larsson-Pettersson genom riksdagens beslut tillerkännas ett årligt livräntebelopp av 600 kronor, har utskottet emellertid icke ansett böra

ifrågakomma. Utskottet har nämligen icke funnit sig böra ingå på ett bedömande av frågan, i vad mån fosterföräldrarna varit av den avlidnes arbete beroende. Då fosterföräldrarna icke torde böra försättas i en gynnsammare ställning än den, som skulle tillkommit dem, om fostersonen varit adopterad, lärer prövning i nyss angivna hänseende liksom beträffande förordningens tillämplighet i övrigt böra i vanlig ordning verkställas av vederbörande myndighet. Utskottet har fördenskull velat tillstyrka motionärens förslag allenast på det sätt, att den omständigheten, att fostersonen ej varit av fosterföräldrarna adopterad, icke må utgöra hinder för dessa att komma i åtnjutande av den ersättning, vartill de efter prövning i vanlig ordning må finnas berättigade. Därest sådan ersättning beviljas, torde densamma böra utgå från det under elfte huvudtiteln uppförda förslagsanslaget för ersättning för skada till följd av olycksfall av här avsedd art.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av förevarande motion II:164, må medgiva, att plåtslagaren Fritz Alfred Pettersson och hans hustru Johanna Matilda Pettersson, född Larsson, såsom fosterföräldrar till avlidne maskinisten Gustaf Leonard Larsson-Pettersson må tillerkännas den ersättning, vartill de jämlikt bestämmelserna i förordningen den 1 juni 1923 angående ersättning av statsmedel för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig, skulle varit berättigade, därest fostersonen varit av dem adopterad.

Stockholm den 4 mars 1924.

På bankoutskottets vägnar:

BERNH. ERIKSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

av första kammaren: herrar *Lindley*, *Öhngren*, *Björnsson*, *Enhörning*, *Berge*, *Lindgren*, *Abrahamsson* och *Bodin*;

av andra kammaren: herrar *Eriksson* i Grängesberg, *Gustafsson* i Örebro, *Bäcklund*, *Persson* i Björnsbyholm, *Ward* och *Gardell*.
